

Een andere schrijver beweert, dat de Joden, die zich een uitverkoren volk waanden, daarin niet anders dachten dan alle andere oude volken.

Hoe weinig kende zulk een man de Schrift.

Want zeer zeker achtten de Grieken zich ook een bijzonder volk. De eerste mensch was bij hen een Griek, zooals al de andere volken gelijken waan kenden.

Maar juist de Joden dachten er niet aan te beweren, dat de eerste mensch een Jood was. Hij was Adam, de vader der menscheit.

Holtendorff, die veel aandacht geeft aan de geschiedenis der oude Oostersche volken, uit zich zeer vijandig tegen het Joodsche volk. Maar zijn haat richt zich vooral tegen de priesterschap. Die was fanatiek, zegt hij, en hij haalt dan als voorbeeld aan het optreden van Samuel bij Saul, als deze Agag heeft gespaard. Sauls ongehoorzaamheid aan den Heere zijn God geldt dan als zeer prijzenswaard.

Er is echter één feit, waarover Holtendorff verbaasd staat. Het is dit, dat geen volk meer afgesloten bleef van andere volken, particularistisch was, en dat geen volk ter wereld meer van zijn leven en denken in andere volken heeft kunnen overdragen. Hij wijst op de wet der tien geboden, op den sabbath en de bekoring, die de eeuwen door van het Heilige land en zijn historie is uitgegaan.

De aartsvaders der Joden werden de aartsvaders van het gansche menschengeslacht, en de geschiedenis der Joden werd het voornaamste stuk uit het onderwijs der jeugd. De schrijver wijst dit — want zoo doelt hij het immers — aan het Christendom.

Sympathieker is Ed König in een studie over volken en oorlogsrecht in de historie.

Hij wijst er op, dat zowel het voorbijaan als het verwerpen van de in het Oude Testament genoemde feiten groote schade aan het volkenrechtelijk denken heeft toegebracht.

En wat het optreden van Israël tegen de Kanaänitische volken betreft, zegt hij, dat de verdorvenheid dier volkeren ontzettend was, en een groot gevaar bleef voor het Joodsche volk.

Eindelijk noem ik nog het Internationaal Oriëntaalsch Congres in 1902 te Hamburg gehouden, waar de Heidelbergsche professor Adelbert Merx voor de critische ooren van een gezelschap toehoorders, waarin zoo goed als alle cultuurstaten vertegenwoordigd waren, sprak over den invloed van het Oude Testament op de vorming en ontwikkeling der wereld-historie. Hij wees er op, dat de gedachte van de eenheid der volkeren, die de actie van den wereldvrede ook leidde, alleen in de Heilige Schrift gevonden wordt. En heeft men, dus de professor, bewoerd, dat het de Grieken waren, die deze gedachte vonden, ver voor de Grieken was het Mozes, die in het boek Genesis de waarheid deed zien.

Dit is nu alles mooi en wel, maar de wezenlijke betekenis van het Joodsche volk voor de menscheit bleef voor deze geleerden verborgen. En hun nobele oordeel kon de haat juist tegen de Heilige Schrift niet wegnemen.

Want heel het antisemitisme wortelt ten slotte in dien haat tegen het Woord Gods.

Hoe duidelijk bleek dit weer in de geschriften van de nationaal-socialisten; uit Rosenbergs: „Der Mythos des 20. Jahrhunderts“.

Het Oude Testament is, zegt hij, een verzameling van souteneurs en vechtelersverhalen. De groote

zonde der protestanten is, dat zij het Oude Testament tot godsdienstig volksboek hebben gemaakt.

Luther zou hebben gezegd, dat wij met Mozes niets te maken hebben.

Ik spaar mijn lezers nu maar de godslasterlijke opmerkingen, die deze z.g.n. geleerde in wilde woede tegen den Drieënnigen God durfde uit te stooten.

Als hij van de hervormingen begint te handelen, die het nationaal-socialisme moet aanbrengen, is het verbod van het Oude Testament het eerst aan de orde.

En een partijdichter — Dietrich Eckhart — die een boek schreef over: „Het Bolsjewisme van Mozes tot Lenin“, schreeuwde het uit: in ketenen met dien satansbijbel, dat Oude Testament.

Wij komen zoo al dichter bij de waarheid omtrent het antisemitisme en het „Joodsche probleem“.

Wie van een „probleem“ spreekt, staat eigenlijk reeds aan het begin van een dwaalweg. Want wat hier ligt is een „verborgenheid“, en die verborgenheid is ons alleen geopenbaard in de Schrift.

Met hartelijke groeten en helibede, uw toegenegen
MARNIX.

— THE AMERICAN COUNCIL OF CHRISTIAN CHURCHES. Dit is een Raad van Kerken in Amerika, die in 1901 werd opgericht tegen de reeds tientallen van jaren bestaande „Federal Council of Churches of Christ in America“. Deze „Federal Council“ wordt genoemd een citadel van modern ongeloof in Amerika, en heet theorieën te verspreiden die nauwelijks van het pure communisme onderscheiden kunnen worden. Tegen dezen „Federal Council“ met zijn 25 kerkengroepen, heeft zich nu de „American Council“ met een 15 groepen en kerken gesteld, om te strijden voor het geloof, eens den heiligen overgeleverd, Jud. 3. Hij belijdt de volle betrouwbaarheid, feilloosheid, autoriteit des Bijbels, die het Woord Gods is; de heiligheid en liefde van den eenen soevereinen God, Vader, Zoon, en Heiligen Geest; de ware Godheid en zondeloze menscheit van onzen Heere Jezus Christus, Zijn maagdelijke geboorte, Zijn verzoenenden dood, „de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen“, Zijn lichamelijke opstanding, Zijn heerlijke wederkomst; behoudenis uit genade door het geloof alleen; de eenheid in Christus van degenen die Hij loskocht met Zijn eigen dierbaar bloed; en de handhaving in de zichtbare kerk van de zuiverheid van leven en leer.

Hij erkent, dat de oorlog is een tragisch iets, maar houdt staande, dat de Bijbel rechtvaardige oorlogen sanctionneert, en dat de Christen, als burger, een heiligen plicht vervult, wanneer hij zich daarin mengt.

Het lidmaatschap is tweevoudig: constituerend en auxiliair. Het constituerende is algemeen (nationale kerken of verenigingen van Christenen), plaatselijk (plaatselijke of streek congregaties, kerken, verenigingen van Christenen), individueel (individuele Christenen). Het auxiliaire is plaatselijk, of individueel.

Men kan zich voor het lidmaatschap aanmelden bij dezen Council, Suite 411—412, 15 Park Row, New York 7, N.Y., met een verklaring van volle instemming met de doeleinden van den Council als boven meegedeeld. Bij een nationaal lichaam beslist alleen de Council over de aanvraag om toelating, bij elk ander verzoek de Council of zijn uitvoerend Comité. Een kerkengroep kan niet tegelijk lid zijn van den American Council, en van den Federal Council, een particuliere kerk en individueel persoon wel.

Het lidmaatschap kost niets. De Council wordt in stand gehouden door de vrije giften van leden en Christelijke vrienden.

Wie meer van dezen Council weten wil, kan zich om leetuur wenden tot het bovengenoemd adres.
26 Aug. '47. S. GREIJANUS.

GEREFORMEERDE KERKEN
(Onderhoudende Art. 31 K.O.).

Aangenomen naar:
Zuidbroek, cand. P. Plaatsman te Nunspeet.
Nijkerk, H. Scholten, cand. te Zuidhorn.

Bedankt voor:
Goes, De Bildt, Maartensdijk, cand. P. Plaatsman te Nunspeet.
Aduard, Glanerbrug, N.-Leuzen en Schouwerzijl, cand. H. Scholten te Zuidhorn.

— WIERINGERWERF. Ook hier is de vrijmaking een feit geworden. Nadere berichten volgen.

ADRESSEN. — ALMELO. — Scriba der kerk is thans br. L. J. de Lange, Egb. ten Catelaan 22, tel. 3665.

— ARBEID NOORD-OOST-POLDER. Nog steeds komt het voor, dat kerken hun bijdrage voor den arbeid in den Noord-Oost-Polder aan een verkeerd adres opzenden. Dit veroorzaakt onnodige moeite en kosten.

Mogen wij er daarom nogmaals op attent maken, dat alle bijdragen voor dezen arbeid moeten worden gezonden aan den heer J. Veenstra, Prins Hendrikstraat 34a te Meppel, Girono. 168618. De Deputaten.

— DE ARBEID OP CURACAO. Na onze eerste verantwoording op 14 Juni j.l. geven we thans de tweede verantwoording van ontvangen gelden i.v.m. reis De Koopman naar Curaçao:

Ommen f 5.—; Wolfheze f 9.—; Barendrecht f 22.31; Dalfsen f 44.73; Hasselt f 10.—; Middelstum f 25.—; Nw. Buinen f 9.75; Nw. Leuzen f 9.64; Winterswijk f 7.83; Zwijndrecht f 121.25; Rozenburg f 7.50; Hattum f 72.21; Kampen (gift) f 12.50; Leeuwarden f 25.—; Leerdam f 92.60; Wormerveer f 31.39; Zelst f 25.80; Hoek f 31.10; Doorn f 10.55; Enschede f 324.18; Groningen f 500.—; Hoogeveen f 74.40; Wierum f 5.—; Zuidwold f 18.76; Assen f 111.60; 2e Exloërmond f 23.90; Halfweg f 10.—; Hardenberg f 15.—; Schouwerzijl f 18.31; Harkstede f 16.30; Lemelerveld f 24.59; Katwijk a/d R. f 19.96; Grooten f 0.12; De Lier f 10.—; Roodeschool f 37.54; K. te Z. f 15.50; Arnhem f 18.75; Heerde f 17.46; Wapenveld f 46.91; Groningen-Helpman f 50.—; Leiden f 46.91; Oldenzaal f 10.—; Vrouwenpolder f 22.77; Velp f 16.96; Zuidhorn f 73.27; Alkmaar f 10.—; Deventer f 23.92; Hollum f 15.21; O. en W.-Souburg f 4.—; Sappemeer f 22.70; v. d. K. en B. te W. f 2.—; Hijken f 32.90; Oostzaan f 7.50; Lisse f 34.60; Gouda f 10.—; Den Helder f 41.64; Aduard f 18.09; Bithoven f 35.60; Hilversum f 17.25; Nijmegen f 9.71; Sluikerveer f 25.40; Dordrecht f 54.06; Nijverdal f 19.97; Apeldoorn f 78.47; Emmen-C.—Emmer-Erfscheidevneen f 6.16; Harlingen f 30.—; Sellinger f 8.51; Zw. Kerspel f 24.21; Ermelo f 7.50; Amsterdam 16.83; Heerenveen f 10.24; Middelhamns f 2.50; Schiedam f 3.35; Zwolle f 102.50; Krommenie f 10.—; Kampen f 287.—; Kornhorn f 12.93; tezamen met vorige verantwoording f 5164.10.

Bij de hierboven verantwoorde bedragen zijn verschildende nagekomen ontvangsten.
M. TUNDERMAN, Penningmeester Geref. Kerk (art. 31 K.O.), van 's-Gravenhage-West, Gironummer 423510, Soesterbergstraat 144.

De HEERE gaf ons een dochtertje

HEBOLINA.

G. BOERSEMA.

T.J. D. BOERSEMA—

NICOLAI.

Katwijk a. d. Rijn, 30 Aug. '47

FOKKO ALBERT DOUMA

en

FREDERICA WILHELMINA

OOSTERHUIS

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Woensdag 17 September a.s.

Kerkelijke bevestiging 's nam. 3.30 uur, in de Geref. Kerk te Uithuizermeeden, door den Welereerw. Heer Ds W. Scheele, Geref. Pred. te Zwijndrecht. Oldehove (Selwerd), Uithuizermeeden (Polder), September 1947.

Receptie van 5—6 uur.

Toekomstig adres: (Selwerd) Oldehove.

BUREAU „ELFRI“, Meeuwen (N.-Br.) maakt een GELEGENHEIDSGEDICHT voor U à drie cent per regel.

KOSTHUIS GEZOCHT

in Den Haag (Voorburg, Scheveningen) voor jongeman, Br. aan Boekhandel ZALSMAN, Kampen.

Gode dankbaar en zeer verblijd geven wij U kennis van de geboorte van onzen zoon en mijn broertje

ALFRED ANDRÉ.

A. J. P. v. d. BOS.

J. A. v. d. BOS—

HUISMAN.

EVALIENTJE.

Den Haag, 1 September 1947.

Veenendaalkade 363.

Tijd, adres: Emmakliniek, Parkweg 21.

AANGEBODEN:

GEM. ZIT- EN SLAAPKAMER met pension, voor economisch student (Geref. Kerken art. 31) in het Westen van Rotterdam. Brieven No. 267, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels, Tin- en Koperwerk, enz., enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“ (eig. J. van Dijk), Rotterdam, Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

COPIER-INRICHTING „ECCLESIA“

Eigenaar J. VERMIJ,

Koningin Emmakade 194,

DEN HAAG,

Telefoon 39.84.92,

Postrekening 305250.

COPIER-, TYPE- en ADRESSEERWERK

NIEUWE REEKS

Zangdiensten

KERKELIJK JAAR 1947—'48

Dezer dagen verschijnen: ADVENT- EN KERSTZANGDIENST

Predikanten, Evangelisatie-commissies, Chr. Zangverenigingen.

Vraagt PROEFEXEMPLAREN aan bij de Uitgeefster

C.V. WIJLEN A. JONGBLOED'S UITGEVERZAAK,

Groote Kerkstraat 16—18 — LEEUWARDEN.

Na kennisname zult U bemerken, dat met gebruikmaking van onze ontwerpen, bijna de geheele voorbereiding van een ZANGDIENST reeds door ons voor U is gedaan.

Comité Interkerkelijke Zangdiensten, Rijswijk (Z.-H.)

Er is nog een kleine voorraad van

Een theater in Dachau

door Ds HERM. KNOOP,

met een inleidend woord van Prof. Dr. K. SCHILDER.

PRIJS f 3.90.

Dit boek gaat over de martelaren der Kerk. Een documentair werk van Kerkhistorische betekenis. Het behoort in elk Christelijk gezin, niet slechts om het te lezen, maar ook om het te bewaren voor het navolgende geslacht, dat weten moet wat er in de Kerk gebeurd is.

In geen Gereformeerd gezin mag dit ontbreken.

Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks bij

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES, Giro 36000.

Thema:

Wat Christus aan de wereld brengt.

AANGEBODEN:

5-SPELS PEDAAL-ORGEL,

doorl. 4, 8, 8, 16 vts, plus vrij 16 vts pedaal, elken kast, elken pedaal inclusief zware eiken organistebank, electr. windvoorz. plus handpomp. Zeer geschikt voor kleine kerk (tot 300 pers.). Prijs f 1300.—. H. BORGER, Nagelstraat 16, Almelo.

Gevraagd:

EEN NET MEISJE,

v.g.k.v., dat geheel zelfstandig de huishouding kan doen als het noodig is, in zakengedrukt in Z.-H., met 6 kinderen, waarvan 4 schoolg. Brieven met aanbiedingen onder No. 268, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

WIJ KUNNEN U LEVEREN

TINNEN

AVONDMAALSTELLEN

EN

DOOPVONTEN

(OOK LOSSE ONDERDELEN)

VRAAGT PRIJS

FIRMA J. KROONENBERG

„HETHUISVOORGESCHENKEN“

WESTZIJDE, ZAANDAM, Tel. 3664